N°. 2126. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden *ƒ* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 21 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 April.

Over eene Wet op het Armbestuur, door een Roomsch-Katholiek Armbezorger. (1)

Dat voor de Armenzaken in ons land eene nieuwe wet vereischt wordt, is aan geen' redelijken twijfel onderhevig; dat echter de wetsvoordragt over deze stof, thans bij de Tweede Kamer aanhangig, aan die behoefte niet voldoet, zal een onbevooroordeeld regtskenner niet betwisten. De beginselen toch in dezelve tot grondslag gelegd, zijn veelal willekeurig, zelfs zonder den regel — *Cuique suum* — te eerbiedigen; zij zijn mitsdien heilloos in hare strekking, zoo wel voor de armen, als voor de maatschappij-zelve. De wetsvoordragt kwetst de vrijheid der liefde, de vrijheid der kerkelijke en bijzondere armbezorging; zij breekt af in plaats van op te bouwen, uithoofde zij regelregt uitloopt op vernietiging der met zoo veel zorg, sedert ruim een halve eeuw, hier en ginds ontlokene inrigtingen ter gedeeltelijke te gemoetkoming aan de behoefte; bovendien stuwt zij onweerstaanbaar tot de gevreesde armentakse in hare geheele uitgestrektheid. Deze overtuiging is het rezultaat eener gezette overweging der wetsvoordragt, in verband met de overweging van opstellen over deze stof, inzonderheid van de keurige artikelen in het dagblad de *Tijd*, nu en reeds vroeger omtrent deze stof geleverd.

Wil de Wetgever afzien van hersenschimmige verwachtingen en zich te vrede stellen met eene regeling, die evenzeer het regt der behoeftige, als der niet behoeftige ledematen van den Staat respekteert en handhaaft, dan meent men dat de volgende beginselen, na behoorlijke bewerking zonder inmenging van heterogene stoffen, eene regtvaardige en heul aanbrengende armenwet kunnen opleveren. Voor deskundigen in dit vak zijn weinige stellingen voldoende, om den weg aan te toonen, die zulk eene wet in haren gang zou moeten volgen. Men oordeele.

§ 1. De regten der behoeftigen uit de familiebetrekkingen ontstaande en in het Burgerlijk Wetboek vastgesteld, hebben hunnen grondslag in het natuurregt; maar zij zijn veelal eer te beperkt dan te ruim genomen; de regten des behoeftigen betrekkelijk de gemeente, den Staat en deszelfs onderdeelen, mist men in de burgerlijke wetgeving gewoonlijk, ofschoon het klaarblijkelijk is, dat een verband van regten en pligten zich hier bij den familiekring niet kan bepalen. Hieruit reeds volgt de noodzakelijkheid eener wet op het armwezen.

§ 2. De natuurwet, door het Christendom verklaard, leert, dat de mensch, des behoevende, door vlijt en zuinigheid voor zich en de zijnen het noodige moet trachten te verwerven; luiheid derhalve of verkwisting kunnen geen medelijden inboezemen of aanspraak maken op ondersteuning. Zij, die in dit geval verkeeren en tot bedelen enz. hunne toevlugt nemen, handelen onzedelijk en misdadig jegens de maatschappij; de Staat behoort in het belang der orde en in het belang van den wezentlijk behoeftige, hem het bedelen te verbieden, en kan den overtreder dier wet straffen met hem te noodzaken tot arbeid, zoo wel als tot eene geregelde leefwijze, b. v. in arbeidshuizen, koloniën enz. Zal dit echter tot verbetering strekken, dan behooren Staat en Kerk zich hier vriendschappelijk de hand te bieden.

§ 3. De wezentlijk behoeftige heeft, bij gebrek aan arbeid, regt, arbeid te zoeken, maar hij heeft geen regt arbeid te eischen; kan de behoeftige echter door vlijt en zuinigheid het noodige niet verkrijgen en geniet hij van elders geene *toereikende* ondersteuning, dan heeft hij regt, aalmoezen te *vragen*, edoch geen regt, aalmoezen te eischen.

De Staat heeft wederkeerig het regt:

a. Van den behoeftige het bewijs zijner behoefte te vorderen, alsmede *van hem* het bewijs te vorderen, dat hij van elders geene *toereikende* ondersteuning geniet.

b. Het vragen van aalmoezen in betref van tijd, plaats en wijze te regelen. Het belang van den wezentlijk behoeftige, alsmede de noodzakelijkheid om de orde te handhaven, vordert dit gebiedend van den Staat.

Dáár, waar de Staat, de gemeente enz. toereikende middelen bezitten, zonder dat zij uit dien hoofde eene *belasting* van hunne onderhoorigen behoeven te vragen, om dit soort van behoeftigen behoorlijk te ondersteunen, kan de Staat, enz. het vragen van aalmoezen verbieden bij æquivalente vergoeding voor het gemis der uitoefening van dit aangeboren regt des behoeftigen. Verkeeren de Staat, gemeente enz. niet in dit geval, wordt geen æquivalent voor het gemis van gevraagde aalmoezen verstrekt, dan zoude een verbod van aalmoezen te vragen, het regt van deze klasse van behoeftigen of van de onderhoorigen kwetsen.

§ 4. Ofschoon het 19/20 getal der Armen tot die klasse behoort, welke van het, door de natuur aan de hand gegevene hulpmiddel, — het vragen van aalmoezen — kan gebruik maken, zijn er toch in de maatschappij, door wien dit niet geschieden kan of voor wien dit in zedelijke schatting geen zedelijk hulpmiddel mag zijn, b. v. voor kinderen onder een bepaalden ouderdom. In deze klasse behooren allen, die in den uitersten nood, — *in extrema necessitate* — verkeeren of in zedelijke schatting daartoe moeten gerekend worden. Bij alle schrijvers over het natuurregt vindt men een artikel over den *tristis favor necessitatis*, waarin hun regt erkend en hun staat *wetenschappelijk* omschreven en bepaald wordt; bovendien zal men van af *de summa S. Thomae* geen schrijver van naam aantreffen, die niet insgelijks hun regt erkent en bevestigt. De stellingen daarop betrekkelijk werden sedert eeuwen aan alle universiteiten geleerd en verdedigd en het gezag, aan wiens waakzame hoede wij het behoud en de zuiverheid der zedeleer te danken hebben, veroordeelde wel derzelver uitbreiding tot den staat van hen, die in grooter nood — *gravi necessitate* — verkeeren, maar geenszins die leer in betref van hen, die in uitersten nood — *extrema necessitate* — zich bevinden.

Dan in alle burgerlijke wetgevingen wordt hen dit regt, — om in dien toestand het noodige tot zelfbehoud te nemen of te laten nemen, — ontzegd. Derhalve is de Staat *regtens* verpligt tot ondersteuning dier klasse van behoeftigen; ja, wil de Staat zijnen pligt ridderlijk vervullen, zoo behoort hij elk individu het regt toe te staan, om *in flagranti necessitate extrema* den ongelukkigen ten laste van het algemeen te redden, mits dadelijk daarvan kennis gevende aan de bevoegde autoriteit, even zoo als de Staat aan ieder het regt toekent, om b. v. den moordenaar *in flagranti delicte* te vatten enz.

§ 5. Bij de aanwijzing van het onderstands-domicilie — het struikelblok der wetten op het armwezen — behooren de volgende beginselen voor oogen gehouden te worden.

De mensch wordt in eene familie-betrekking geboren en de familie heeft eene woonplaats; vagabondagie is eene onregelmatigheid, zoowel in den nomadischen als gevestigden toestand der Maatschappij; kort, de Voorzienigheid schept geene landloopers.

De geboorteplaats (behalve het toevallige) wordt gehouden voor de oorspronkelijke woonplaats en tevens voor het onderstands-domicilie, in alle gevallen waarin de wet geen ander onderstands-domicilie aanwijst; want in onzen veelzins mobielen staat der Maatschappij en bij het burgerschapsregt, om naar willekeur van woonplaats te veranderen, behoort de wet te bestemmen hoe en wanneer de verwisseling van woonplaats verandering van onderstands-domicilie ten gevolge heeft.

Het maatschappelijk onderscheid en het verschil in de publieke schatting, tusschen eene bedelende en niet bedelende (dit woord in een ruimen zin genomen) familie is te groot, dan dat de wet hierop geen acht zoude slaan. De vierjarige onbedeelde inwoning schijnt voor de eerste soort te kort en voor de laatste te lang gesteld te zijn, ter verkrijging van een nieuw onderstands-domicilie; wat toch iemand is of ergens geworden is en dus medebrengt constitueert zijnen regts-toestand en niet wat hij worden zal. Wie echter aan de voordeelen, aan dien stand verbonden, die den bloei der woonplaats verondersteld wordt te helpen schragen, wil deel hebben, moet bij verandering van woonplaats aan het burgerlijk bestuur een bewijs overleggen, dat hij sedert een door de wet te bepalen tijdperk, niet tot de bedelende of *burgerlijk* bedeelde klasse behoorde.

Armoede op zich zelf kan geene straf van verbanning uit den lande ten gevolge hebben, dus is de maatschappij verpligt den behoeftige zonder onderdak dáár, wáár zijn onderstands-domicilie is, eene *plaats* aan te wijzen, waarop hij zijn hoofd kan nederleggen en zijne regten volgens de wet uitoefenen. Of hij er eene hut wil opslaan of eene tent spannen, dit is zijne zaak. Wilt gij hem buiten het geval van uitersten nood meer toestaan, dan komt aan zijne vordering geen eind, en de zorgeloosheid der geringere klasse in het betalen der huishuur wordt gevoed, in plaats dat zij behoorde gebreideld te worden.

Het begraven der lijken van behoeftigen geschiedt prævalent ten koste hunner nalatenschap, en bij gemis hiervan, alsmede van derden, die zich daarmede belasten, ten koste van het onderstands-domicilie. Dit vereischt de policie in een beschaafden Staat.

§ 6. De ware naastenliefde is het vindingrijkste, het meest vermogende, maar ook het meest vrije beginsel van behoud, wat in de wereld is; elke beperking harer vrijheid belemmert haren bloei en hare werking; zij bemint uit haren aard het geheim; bovendien is voor de regeling en leiding der kerkelijke armbezorging, het kerkelijk gezag en toezigt voldoende; voor afzonderlijke vereenigingen van individu's, tot leniging der honderdvoudige behoeften in de Maatschappij, is de publieke opinie de beste wacht en guarantie, in zoo verre regten van derden niet gekwetst worden; zij, de liefde, is derhalve vrij, zoo als elk individu vrij is, in het beoefenen der naastenliefde. En waarom toch zouden zij niet vrij zijn, om bij vrije lieden te collekteren? Het publiek heeft een scherpziend oog, en waar het vertrouwen eindigt, daar houdt men op te geven. De wet beschermt, wanneer hare hulp ingeroepen wordt; maar zij beheert daar niet.

Er bestaat geene godsdienstige gezindte in ons land, wier leden door een *regtsverband* tot onderlinge hulp in nood of tot vrijwaring voor behoefte zich gebonden achten; de liefde erkent eene orde, maar is en blijft in haar beginsel *algemeen*. Elke afwijzing *door de wet* op geloofsgenooten is derhalve onzedelijk, onregtvaardig en bovendien hoogst onstaatkundig.

§ 7. De Staat bezit in zijne huishouding stoffen genoeg om eene wet op deze beginselen geregeld te doen werken en in stand te houden, als dezelve slechts eenvoudig en duidelijk is. Er wordt, naar de opvatting van den steller dezer regelen, te dien einde vereischt:

a. In elke burgerlijke gemeente eene commissie, bestaande uit het hoofd van het burgerlijk bestuur, uit een lid van den gemeenteraad, een geneesheer der plaats en bovendien uit elke diaconie en uit elk kerkelijk armbestuur een der leden, door hen-zelven te benoemen, welke des verkiezende daarin zitting en stem hebben.

b. Volgens aanwijzing der wet een' min omslagtigen weg van regten voor behoeftigen, die meenen in hun regt verkort te worden, ten einde hen tegen al te groote willekeur van commissien te beschermen.

c. Bepaalde voorschriften of instructien voor de gemeentelijke policie ter handhaving der wet.

AANMERKINGEN.

Eene wet volgens deze beginselen, zal, volgens §§ 2 en 4 in verband beschouwd, de uitwerking hebben, dat aan de beide uitersten der behoeftige klasse in de Maatschappij eene plaats ingeruimd wordt, die hun wezentlijk toekomt en er zal tevens voor *orde* en *menschelijkheid* gezorgd zijn. Het getal van hen, die in uitersten nood verkeeren, is klein en hun staat gewoonlijk van zeer korten duur. De applicatie van § 3 vernietigt het over 't algemeen genomen zeer schadelijk werkend subsidie-stelsel, hetwelk bovendien, is het op willekeur gebaseerd, eene bespotting kan genoemd worden, en wordt daartoe door de wet, buiten volstrekte noodzaak in bijzondere gevallen, het regt verleend, alle ware liefdadigheid den bodem inslaat. Dit artikel behoorlijk uitgewerkt redt de zoo talrijke en medelijdenswaardige middenklasse der behoef-

(1) *Ingezonden.* Gaarne verleenen wij aan dit stuk eene plaats en vestigen wij daarop de aandacht van onze lezers, zoo om het gewigt der daarin besprokene beginselen, als om de uitnemende wijze waarop die behandeld zijn. Er zou nogthans een gezet onderzoek noodig zijn om te zien of wij daarmeê in allen deele volkomen overeenstemmen.

tigen. Deze gebruiken dan hun aangeboren regt (*jus perfectum hominis*, volgens wijlen professor Gratama) maar op eene geregelde wijze; behoefte en overvloed worden in onmiddelbare aanraking gebragt met een groot zedelijk voordeel voor beiden, en wat wel te bemerken is: de Maatschappij werkt daarbij vrij en ongedwongen. Nimmer toch is het werk van den slaaf met dat van den vrijen arbeider te vergelijken.

De ondervinding leert ontegensprekelijk, dat eene wet, die zonder onderscheid het bedelen verbiedt, nergens ter wereld haar doel bereikt; zij wordt niet slechts overtreden, maar in sommige tijden en plaatsen zouden duizenden van honger moeten sterven, ingeval ze niet overtreden werd. De wettelijke regeling echter van het vragen van aalmoezen laat eene ruimte toe, om naar omstandigheden te kunnen werken. Het negen tiende gedeelte des volks bezit eigentlijk niets, als een paar gezonde handen, die het in staat stellen, gedurende een zeker tijdvak des levens zijn karig brood te verdienen, met het vooruitzigt evenwel voor velen ervan, om toch vroeg of laat genoodzaakt te zullen worden, aalmoezen te vragen. Elk hard woord door een' policiedienaar aan dit soort van behoeftigen toegevoegd, kwetst diep het volksgevoel en wee het ligchaam — den Staat — welk zich neutraliseert tusschen zijne handen en voeten. De arme, wiens behoefte door het publiek gezag gewaarmerkt zonde zijn, zal door het vragen van aalmoezen gewis geholpen worden, vooral in Nederland, waar in het volkskarakter de liefdadigheid de laatste snaar is, die ontstemd wordt.

De wettelijke regeling van het onderstands-domicilie, waarbij de beginselen in § 5 zijn in acht genomen, maakt den behoeftige voorzigtiger bij het veranderen van woonplaats, zij vermindert misverstand en processen, neemt de oorzaken weg, waarom men thans op het platte land en in kleine steden in Mei en November dikwijls eene behoeftige familie achter een' ouden wal op vreemden grond en somtijds midden op straat tot publiek schandaal geëtabliseerd ziet, terwijl de verschillende besturen over dezelver armlastigheid twisten. Men zal dan ook geen lijken van armen gedurende vijf of zes dagen onbegraven vinden, noch behoeftige zieken onmenschelijk op eene kar zien laden, om van dorp tot dorp voortgesleept te worden, tot dat hen als lijken hier of ginds eene rustplaats gegund worde; want eene wet op deze grondslagen gevestigd, kan dit gemakkelijk uit den weg ruimen.

De aanwijzing eener plaats, waar de behoeftige, zonder onderdak, in zijn onderstands-domicilie zijn hoofd kan nederleggen is het minst wat men hem zonder verbanning kan toestaan, en zij bevat de kiem in zich van eene *natuurlijke* kolonisatie over de geheele uitgestrektheid des lands te gelijk; voor de *kunstmatige* kolonisatie zal de Staat stof genoeg vinden in de vagebonden en onzedelijke luijaards.

§ 6. stelt alle genootschappen, zoo wel kerkelijke als afzonderlijke te vreden; dezelve behoorlijk geappliceerd, wekt den geest van liefdadigheid en stuit geenzins den trek naar zamenwerking ten goede, die men thans overal bespeurt. De vrees voor overvloed aan stichtingen enz. in eenen tijd, waarin van de honderd gemeenten er negen en negentig te weinig bezitten, is overbodig, zoo niet huichelachtig.

De toekenning der bevoegdheid voor een der leden uit elke Diaconie enz. volgens § 7 tot zitting en stem in de commissie der burgerlijke gemeente, zal de armbezorgers in aanzien doen winnen en men zal van hunne kennis en ondervinding op die wijze meer nut kunnen trekken, dan door dwang en belemmering.

Het rezultaat van het geheel zal zijn, dat de wet den geest van verbroedering en ware naastenliefde opwekt en dat niemand, noch arm, noch rijk over onregt kan klagen. De wet op het armbestuur behoort in het oog des stellers van dit concept niets anders te zijn, dan de toepassing op de gemeente, de familie, op den Staat en het individu van het groote beginsel: (Rom. XIII, 8.) *blijft aan niemand iets schuldig, behalve de liefde;* want deze geeft uit haren aard nimmer kwitantie.

Z. M. heeft 1°. aan Mr. J. Rengers Hora Siccama vergund zijne notarieele standplaats van Hoogezand naar de gemeente Groningen over te brengen; 2°. benoemd tot kantonr. te Voorburg Mr. A. Six; 3°. pensioen verleend aan Jhr. P. J. A. de Buvry de Mauregnault, maj.-magazijnm. der artill. 1e kl. te Breda, *f* 1300; en aan N. van den Bosch, 1e luit. pl. adj. 2e kl. te Neuzen, *f* 710; 4°. benoemd: bij den pl. staf, tot 2e luit. en pl. adj. 2e kl. te Bath, den adj.-onderoffic. F. F. Graafland; bij het wap. der art., tot maj. en magazijnm. 1e kl. te Naarden, J. G. Usener; bij het reg. veld.art., tot kapt. 3e kl. A. J. A. Gerlach, en tot 1e luit. A. Suij; 5°. verplaatst de kapt. magazijnm. 2e kl. W. H. van Hoogenhuyzen en W. L. Swaan, den eerstgenoemde van Naarden naar Vlissingen en den laatstgenoemde van Vlissingen naar Breda.

'S GRAVENHAGE, 19 April. De werkzaamheden in de vijvers van het Huis ten Bosch voor de kunstmatige vischteelt zijn thans voltooid; reeds heeft men in een der bakken baarzen aangebragt, waarvan men al hommen en eijeren heeft verkregen, bij welke eijeren men reeds levende visch ontdekt heeft. Men kan alzoo deze eerste proeve, welke op last van Z. M. is genomen, beschouwen als aan de verwachting allezins te hebben beantwoord.

— Omtrent de ongesteldheid van H. M. de Koningin verneemt men, dat, ofschoon de koorts in geringe mate blijft aanhouden, de beterschap echter langzaam vordert.

— In de maand Mei aanst., den dag nader te bepalen, zal door het ministerie, ten overstaan van den notaris D. Uijttenhooven, te Vlissingen, te koop worden geveild, om te worden gesloopt: het Russisch korvetschip *Navarinus*, als niet zeewaardig afgekeurd. Benevens deszelfs kompleten inventaris, ijzeren waterkisten en scheepsprovisiën; alles in den besten staat. Mitsgaders eene aanzienlijke partij geheel nieuw touwwerk en meerdere scheepsbenoodigdheden.

ERP, 16 April. Gisteren avond, omstreeks 11 ure, hing er een zwaar onweder, vergezeld met regen, boven de kom der Gemeente. Een geweldige slag verbrijzelde een kanadaschen boom, de voorste der rij, nabij de Bolst toebehoorende aan Jhr. de Kuijper, te 's Bosch. Het element is boven in de takken gekomen, heeft den top weggeslagen, en den stam ruim 1¼ vadem dik, in midden gespleten, en halverwege uitgegroefd. Vervolgens is hetzelve, onder de wortels en struiken, op twee plaatsen in de sloot uitgekomen en verspreid. Er zijn, op eene verwonderlijke wijze schalen en splinters gevallen van 3 á 4 Ned ellen lengte en aanzienlijke dikte; naar schatting meer dan 3000. De velden zijn rondom, aan de noordoost- en zuidzijde, op meer dan 100 ellen afstands, letterlijk met splinters en takken bezaaid. Verdere ongelukken heeft men, voor zooveel bekend is, in de Gemeente niet te betreuren.

ROZENDAAL, 17 April. De werkzaamheden aan den spoorweg van Antwerpen tot hier, kan men als geëindigd beschouwen; de hoofdadministratie heeft heden reeds een proefrid gedaan met een trein, bestaande behalve de lokomotief, uit zes waggons met materialen beladen, en een char-a-bancs. Gemelde heeren kwamen des namiddags ten 1 ure hier en zijn ten 3 ure weder naar Antwerpen vertrokken. Men roemt de rijtuigen, zoowel wat soliditeit, het uiterlijk als de inrigting betreft. De opening schijnt op 15 Mei bepaald te zijn. De direktie maakt allen mogelijke spoed tot voltooijing van het verdere gedeelte tot Roodevaart en den zijtak naar Breda, zijnde bereids het grootste gedeelte der beambten van hier verplaatst naar Oudenbosch, Zevenbergen en Etten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 April. Een partikuliere dépêche deelt het berigt mede dat Odessa door de vereenigde eskaders wordt geblokkeerd en alle havens in staat van blokkade zijn verklaard.

— De *Moniteur* meldt dat het gouvernement van den generaal Canrobert een zeer voldoend rapport heeft ontvangen betreffende de instellatie der troepen te Gallipoli.

De heer Hubner vertegenwoordiger van Oostenrijk bij het Fransche gouvernement, moet zich voor tien dagen uit Parijs verwijderen om tegenwoordig te zijn bij het huwelijk van den Keizer van Oostenrijk.

— Uit Konstantinopel wordt gemeld dd. 10 April:

De ongeregelde Turksche troepen in de Dobrudscha hebben overal, op hun terugtogt tot Varna, moord en brand gesticht. Kustendsche is in de asch gelegd. De vereenigde vloot bevindt zich tusschen Baltischik en Kavarna. Te Gallipoli zijn 1300 Engelschen geland.

— Het bevestigt zich, dat te Volo bloedige tooneelen plaats gevonden hebben. Een Oostenrijksch oorlogsschip is genoodzaakt geweest tusschen beiden te komen.

Van wege Frankrijk en Engeland is eene tweede dreigende nota ontvangen bij het gouvernement van Griekenland.

— Een Grieksch vaartuig, dat krijgsamunitie vervoerde, is in beslag genomen.

— De *Moniteur* behelst het antwoord door Prins Napoleon aan den Maire van Marseille gegeven bij het afscheid banket:

»Toen ik van Zijne Majesteit den Keizer de eer vroeg van deel te nemen aan de gevaren en de inspanning van het Oostersche leger, heb ik gedaan wat elk Fransch soldaat in mijne plaats zou gedaan hebben, mijnen pligt en niets meer. Zij die door den wil des volks het naast bij den troon geplaatst zijn, hebben een regt hetwelk zij altijd zal doen gelden: Het regt om vooraan te zijn onder Frankrijks zonen die den invloed, het regt, de eer, de nationale onafhankelijkheid huns lands verdedigen.

»Niemand kan de politieke gevolgen van den aanvangenden oorlog vooruitzien. Maar onze roem en onze belangen zijn in goede handen: verlaten wij ons op hem die van den aanvang van het Oostersche geschil af deze moeijelijke zaak zoo eervol en met zoo veel bekwaamheid behandeld heeft. Zeker is het dat, wanneer de zege door onze legers en die onzer bondgenooten behaald wordt, nieuwe en ruime uitwegen voor den handel dezer groote stad zullen worden geopend. De Zwarte Zee, die tot nog toe schier gesloten geweest is, zal voor den handel van het Westen geopend worden. Het Turksche rijk, weder tot vastheid gekomen zijnde en niet langer beducht voor een verdachten, en naar magtsvergrooting strevenden nabuur, zal al zijne onuitputtelijke hulpbronnen kunnen ontwikkelen, en het zal nieuwe hulpbronnen vinden op den weg des vooruitgangs dien het uit vrijen wil inslaat. Dat mogen wij hopen; en daarop wilde ik u opmerkzaam maken, om u te doen gevoelen hoeveel voordeel de oorlog tegen Rusland aan Marseille zal kunnen aanbrengen. Uwe belangen zijn alzoo eenzelvig met uwe pligten."

— Men leest in het *Journal des Débats*:

»Te Konstantinopel had men berigt van den overtogt der Russen over den Beneden-Donau. De Turksche troepen hadden geene poging gedaan om die operatie te beletten; zij had plaats met hulp van de Russische Donauflotille, nadat de kleine vestingen Matschin en Tultscha waren vermeesterd. Het is de weg dien de Russen reeds eenmaal, in 1828, insloegen om Schumla en Varna te gaan belegeren; evenwel schijnt men te Konstantinopel daarover niet ongerust te zijn; men gelooft er niet dat dit het begin kan zijn eener tegen de Turksche hoofdstad gerigte beweging. Ja, men gelooft dat die weg thans voor den vijand onbruikbaar zijn zou, en dat zijne operatiën in de Dobrudscha niets anders zijn dan een valsch alarm, ten doel hebbende om het leger van Omer-Pacha naar dien kant te doen trekken, ten einde elders bij een ernstig gemeenden aanval minder tegenstand te vinden. Dit is, naar gezegd wordt, het gevoelen van Omer Pacha zelven; hij moet dan ook, toen hij zich naar den regter vleugel zijner krijgsmagt begaf om in persoon den staat der zaken te verkennen, de positie zijner troepen over 't algemeen onveranderd gelaten hebben, zich verlatende op de sterkte der hinderpalen, die de aard van het terrein, de Trajaanswal, de vestingwerken van Silistria, van Varna en Schumla, aan een Russisch leger in den weg leggen, hetwelk buitendien niet meester is van de zee.

»De opstand der Christenen is in Epirus bijkans bedwongen, maar niet in Thessalie: hierheen zijn de benden getrokken, die door de Turksche troepen uit Epirus gedreven waren, zij hebben er aanmerkelijke versterkingen ontvangen; en zij moeten aldaar, zoo wij de ons uit Konstantinopel geworden berigten en officieele rapporten van Turksche overheden gelooven mogen, allerlei buitensporigheden plegen."

— Het *Journal de Constantinople* schrijft:

»Engeland en Frankrijk vereenigen zich geheel met den Sultan in den edelen tegenstand tegen eene geweldadige en onregtvaardige aanranding. Zij kunnen alzoo niet anders dan met verontwaardiging en leedwezen eene beweging zien, die alleen voor Ruslands belang bevorderlijk is, zonder ook maar den naam eener eigenwillige onderneming te verdienen, die aan de Porte en hare bondgenooten moeijelijkheden zou kunnen berokkenen zonder eenig voordeel te kunnen aanbrengen aan degenen die voor een droombeeld hun leven wagen. Men moet medelijden hebben met de onschuldige huisgezinnen die getroffen worden door de rampzalige gevolgen eener staatkunde zonder schaamte of beginsel; doch wij willen niets te doen hebben met de leiders en drijvers, noch ontveinzen hoe wij het gedrag eener verdwaasde partij beschouwen."

— Het *Journal des Débats* rezumeert volgenderwijs zijne korrespondentie uit Rome, dd. 10 April:

»Men berigt ons dat de opvolger van den heer Jacobini bij de vereende ministerien van Koophandel, Nijverheid, Landbouw, Schoone Kunsten en Openbare Werken, tamelijk naauw verwant is met den Paus. Hij is in dit oogenblik delegaat in de provincie van Forli. Monsignor Milesi is niet veel ouder dan 30 jaar. Men schrijft hem veel administratieve bekwaamheid toe. De taak welke hem is opgedragen is dubbel zwaar, zoowel uit hoofde der herinnering welke de heer Jacobini achterlaat, als wegens de vervanging van een leek door een prelaat.

»Eigenlijk gezegd zijn blijkbaar de verschillende Romeinsche ministerien slechts de verschillende besturen van een eenig ministerie, waarvan de titularis de kardinaal-sekretaris van Staat is. De denkwijze van den Staatssekretaris is niet alleen de heerschende denkwijze van het gouvernement, ze is tevens de bestierende geest. Aan de overige ministers blijft weinig initiatief over, schoon de kontrole der middelen en de toepassing hun schier uitsluitend toekomt. Zijne, hoewel onverwachte benoeming, is niet slecht ontvangen geworden. Voor den arbeid, deinst hij niet terug, wijl hij jong is, en hij kan, wil hij, gewigtige diensten bewijzen.

»De rooverbenden verdwijnen nooit geheel uit de Campagna van Rome. Eenige weken geleden werd gewapenderhand eene Fransche familie op den weg van Civita-Vecchia aangerand; eenige dagen geleden was de heer Sauzet, oud-president van de Kamer der Gedeputeerden, de held van eene dergelijke gebeurtenis.

»De heer en mevrouw Sauzet, in 't gezelschap van eenige vrienden, hadden een uitstapje naar *Monte Cavi* gedaan, het oude *Mons Albanus*, waar eertijds de tem-

pel van *Jupiter Latial* stond, rondom welken de Latijnsche feesten en de zegepralen, Ovaties genoemd, gevierd werden. Zij keerden naar Albano, langs het meer van dien naam terug, over een dier bekoorlijke bergpaden van Rome's omtrek, toen eensklaps, bij de kromming van een pad in het bosch, de heer Sauzet den dubbelen loop van een geweer op een halve el afstands van zich op hem aangelegd ziet. Hij begreep wat men eischte, stak de hand in zijn zak en bood den drager van de karabijn de weinige muntstukken aan, die hij er in vond. *Gracie excelenza*, antwoordde de roover. Maar de heer Sauzet dacht aan zijne reisgezellen, die voor hem waren. De roover begreep zijne gedachte, en hem met den vinger het kreupelhout wijzende, waar hij zijne vrienden zag, zeide hij: *Gia ho fatto*. Ik heb met hen gedaan; *felice viago*, goede reis; en hij verdween in het bosch.

»Het geldverlies door den heer Sauzet en zijne vrienden geleden is niets beteekenend, maar de ontmoeting niet der aangenaamste en ze beangstigt tamelijk de talrijke nieuwsgierigen, welke door de feesten der goede week gelokt zijn. Men zou overigens ongelijk hebben hierin iets anders te zien dan een eenvoudig feest dat in alle landen ter wereld kan plaats hebben.

»Den 9 April, Palmzondag, zijn driehonderd door Z. H. gewijde palmtakken aan den generaal-kommandant der fransche divisie gezonden, ter uitdeeling aan de officieren der verschillende regementen, die er om verzocht hadden. Daar de vele officieren, die zich verleden jaar hadden voorgesteld, om de gewijde palm uit de handen van den Paus te ontvangen, de plegtigheid te lang hadden doen duren, heeft men dezen maatregel te baat genomen."

— Men schrijft uit Rome, 10 April. Het is ontwijfelbaar dat Engeland en Frankrijk zich vereend hebben om aan Piemont den heilrijksten raad te geven, den eenigen in staat om dat rampzalige land den revolutionairen weg te doen verlaten, waarop het zoo noodlottig voortsnelt, en het terug te brengen tot een wezentlijk behoudende staatkunde. Naar goed onderrigte personen beweren zouden die twee mogendheden bij het Turijnsche kabinet aandringen, dat het zich met den H. Stoel verzoene en zooveel mogelijk uit het land de uitgewekenen en revolutionaire hoofden verwijdere, die het ongelukkig hebben gemaakt, of althans hen uit de zaken verwijdere, welke zij niet anders dan bederven kunnen door hunne staatkundige en godsdienstige hartstogten.

Men verzekert dat het Piemonteesche gouvernement zich dien raad zal ten nutte maken, vooral ten aanzien der verwijdering of onschadelijkmaking der uitgewekenen en revolutionairen.

Wat de godsdienst-quaestie betreft, de Koning zelf zou den H. Vader geschreven hebben, en hoewel zijn brief, naar men zegt, eenige voorwaarden op den voorgrond stelt, waaraan de H. Stoel zich niet kan onderwerpen, die brief zou nogthans van dien aard zijn, om eenige hoop te geven.

Zal nu de raad door Engeland en Frankrijk gegeven gevolgd worden? Zullen de door het Pimonteesche gouvernement gegevene beloften vervuld worden? Zie daar vragen waarvan de beantwoording min of meer afhangt van de standvastigheid der twee groote mogendheden, in wier handen op dit oogenblik het lot van het schiereiland ligt. Die beantwoording hangt ook grootendeels af van de houding door Oostenrijk in de groote Oostersche quæstie aan te nemen. Vereenigt het zich met de twee zeemogendheden, dan zal Piemont eindelijk de wijsheid van den raad begrijpen dien men het gegeven heeft. Maar mogt de niet overeenstemming van Oostenrijk het eenige hoop geven, om den worstelstrijd van 1848 te hernieuwen, dan zouden, naar alle waarschijnlijkheid de invloed dien in dat land de revolutionaire overhelling en de regeringlooze en anti-katholieke beginselen hebben meer overwigt dan ooit krijgen.

Men verzekert dat onlangs eene doorluchtige stem aan een lid van het *corps diplomatique* zou hebben te kennen gegeven, hoe gelukkig het zou zijn, indien Oostenrijk zich met de westersche mogendheden vereenigde en door zoodanigen bond, aan Europa de rampen van een algemeenen oorlog en aan Italie de stuiptrekkingen van eene nieuwe revolutionaire uitbarsting bespaarde. Men begrijpt dat de naauwkeurigheid van zulk een feit, niet dan met het uiterste voorbehoud kan bevestigd worden; maar 't is geoorloofd optemerken, dat de algemeene opinie, te Rome, het beschouwt als de uitdrukking der staatkunde van den H. Stoel, eene staatkunde welke overigens in verschillende daden voldoende gebleken is.

— De algemeene Kommunie der mannen heeft gisteren (16 April), in Notre-Dame plaats gehad. Jaarlijks is dit feest, hetzelfde en nu even aandoenlijk, en schoon als de vorige jaren geweest. De kerk was in al hare deelen te klein om de geloovigen te bevatten; vreugde was in aller zielen en vroomheid zich steeds hernieuwt, zonder iets van hare frischheid of levendigheid te verliezen: *Agnus redevivus*. Wij hebben reeds meermalen van die heerlijke plegtigheid gesproken. Het gevoel der harten wordt niet uitgeput. De gemeenschap der gebeden, de vereeniging met Jezus Christus en der verlossing *Christus innocens redemit peccatores*, stellen een geluk daar, dat nimmer vermoeit. De meeste onzer lezers zullen ongetwijfeld de verhevenheid en aandoening dier plegtigheid gesmaakt hebben en daarom de leemte onzer woorden kunnen aanvullen. Hun is bekend waaruit de menigte is zamengesteld, die in Notre-Dame toestroomt, waar alle ouderdom en stand in een smelten, waar, aan de zijde van den jongeling, die het leven ingaat en Gode smeekt zijne onschuld voor hem onbekende strikken te bewaren, de grijsaart en man van middelbaren leeftijd de genezing der wonden afbidden, waarvoor hunne wijsheid hen niet heeft kunnen behoeden; waar men aan de zijde van den werkman, kenbaar aan de indrukken van den dagelijkschen arbeid, voor welken hij van den Heere de vruchten verzoekt, vaak eenige hooggeplaatste personen uit de regtsmagt en verschillende Staatsligchamen bemerkt en die eereteekenen, welke verdiensten beloonen en de hoogsten van de maatschappij doen uitblinken. Te midden van aller gebed, vrees, hoop en berouw is er een onuitputtelijk gevoel van zaligheid dat aller zielen beheerscht. Als te midden der godvruchtige overwegingen van allen, te midden der roerende gezangen welke opgaan, de mannen uit het schip der kerk naderen om hunnen God te ontvangen, die tot hen komt en van het altaar daalt, om met de zondaars zijne vereeniging te voltooijen, tot elk hunner, gelijk eertijds tot den Apostel, zeggende: *vide latus, vide pedes, vide manis: noli esse incredules*, en het antwoord vol liefde en dankbaarheid ontvangende, dat eertijds de H. Thomas van zijne lippen deed vloeijen: Mijn Heer en mijn God! dat is voorwaar een schoon tafereel voor de engelen en met eene groote blijdschap dier harten, tevens eene groote hoop voor de gansche maatschappij.

De Kommunie is uitgedeeld geworden door Mgr. den Aartsbisschop van Parijs, en den Eerwaarden Pater Felix, in den loop van anderhalf uur. De Mis, door Pater Felix gecelebreerd, begon ten half acht en werd kwart voor tien ure door het zingen van een *Te Deum* besloten.

Vóór de H. Mis had de Aartsbisschop tot zijne vrome godvruchtige kudde eenige hartelijke woorden gerigt. Na de H. Kommunie beklom Pater Felix den kansel, van waar hij gedurende de geheele goede week de onderwijzingen der Kerk had doen weergalmen; hij verzocht aan de tegenwoordig zijnde geloovigen ijverig bij te dragen tot het heiligen van den Zondag, welk goed werk door een brief van Mgr. den Aartsbisschop van Parijs aan alle parochiën ter behartiging was aanbevolen, ten einde zonder uitstel voor de dienst van God en Zijne Kerk die kracht en dat leven aan te wenden, welke het H. Sakrament des Altaars aan aller zielen had medegedeeld.

ENGELAND.

LONDEN, 19 April. De *Times* heeft een korrespondentie uit Weenen ontvangen, meldende dat de Sultan eerlang bij manifest aan zijne onderdanen, kennis zal geven van de oorlogs-verklaring der Westersche mogendheden aan Rusland.

— De Engelsche kruisers hebben op nieuw vijf Russische koopvaardijschepen prijs gemaakt, zoo dat er nu reeds tien Russische bodems zijn genomen en wel een naar men verzekert, door het fregat *Tribune*.

— Men leest in de *Globe*: »Te Manchester wordt in achtenswaardige kringen verhaald dat de Grieksche handelshuizen aldaar, alsmede te Londen en Liverpool, voor ruime geldsommen ingeschreven hebben op aanzoeken om bijdragen tot bevordering van den Griekschen opstand. Het daarvoor bijeengebragte fonds bedraagt, naar gezegd wordt, te Manchester alleen reeds 10,000 £."

— Te New-York heeft zich eene maatschappij gevormd tot het uitrusten van 20 kaperschepen, die onder Russische vlag in de Antillen zullen gaan kruisen. Een bemiddeld kapitein uit Boston, is reeds in den aanvang van Maart naar St. Petersburg vertrokken, ten einde van den Czaar kaperbrieven te erlangen.

— Het dagblad *L'Union* behelst eenige brieven van een gewezen staatsman, over de mogelijkheid eener alliantie met Rusland.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 April. Men wil hier op nieuw, en wel met eenige zekerheid weten, dat de Russen thans werkelijk Servië zijn binnengerukt.

BERLIJN, 19 April. Het *Journal de St. Petersbourg* van den 12en behelst een artikel, waarin gezegd wordt dat de essentiele inhoud van de geheime korrespondentie tusschen Engeland en Rusland aan de vorsten van Pruissen en Oostenrijk is medegedeeld. Het blad zegt verder dat de verantwoordelijkheid van den oorlog ten laste van de Westersche mogendheden komt.

— Men leest in de *Preuss. Corresp.*:

Het Russische gouvernement heeft, om zelfs gedurende den oorlog den handel tusschen Rusland en westelijk Europa te onderhouden, eene vrachtwagendienst georganizeerd van St.-Petersburg naar Memel over Riga. Langs dien weg zullen de tot hiertoe over zee gezonden koopwaren en die uit de Russische havens der Baltische Zee, naar de Pruissische havens worden vervoerd, om ze daar in schepen over te laden. Bereids zijn verscheidene plannen ter zake van dat transito-vervoer voorgesteld, dat de handelsbedrijvigheid in de Pruissische havens aanzienlijk zal vermeerderen. Het Pruissische gouvernement stelt veel belang in de zaak en heeft het bestuur van Koningsberg en de postdirektie uitgenoodigd tot het indienen van memorien betreffende het plan ter daarstelling van een stoombootdienst tusschen de Pruissische havens en Hull; men zou daartoe de poststoomboot *de Arend* gebruiken, die tot heden tusschen Stettin en St.-Petersburg de dienst heeft verrigt.

Dezelfde korrespondentie behelst wijders eenige berigten, nopens de verbetering der telegrafische gemeenschap. De aaneenhechting der Pruissische lijnen met de Russische te Myslowitz, welke de telegrafische verbinding van Berlijn en Warschau daarstellen, is reeds voltooid, zoodat die lijn nu ten minste dient voor Staats-depêches, in afwachting dat zij voor het publiek zal dienstbaar worden gesteld. Bovendien heeft de minister van Koophandel in Pruissen bevolen, de telegrafische lijn van Berlijn tot Keulen met een vierden draad te vermeerderen. Met de werkzaamheden is reeds een aanvang gemaakt.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 April. Ten gevolge van vertoogen der Fransche regeringen, zijn zeer gestrenge waarschuwingen aan de wapenfabriekanten te Luik gezonden, en zijn eenige bestellingen van Rusland afgewezen.

STADSNIEUWS.

In de 22ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 11937 ƒ5000, N°. 9555 ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 April.

BEVALLEN (12 April): M. de Boer, geb. Buurman, D. — (17 April): L. Citroen, geb. Spanjaard, Z.

OVERLEDEN (14 April): E. Vos, geb. Melinga, 46 J. — (15 April): B. H. Zwart, 43 J.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	19 APRIL 4 u. gebl.	20 APRIL 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	55 1/16	55⅞ à 56⅛	56
Dito Dito	3	67⅛	67	
Dito Dito	4	83½	83 5/16 à 83 9/16	83⅝
Amortisatie	3½			
Handel-Maatschappij	4½			
Haarlemmermeer	5			
O. I. Leening 1844	4			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½			
Dito Hollandsche dito	4			
Obligatiën	4½			
Belgie, Certifikaten	2½			
Dito	4½			
Dito *Rothschild*	2½	45	44⅞ à 45⅝	44⅞
Frankrijk, Certifikaten	3			
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	95¼	95⅛ à 95⅝	
Dito A°. 1828—1829	5	95	95⅛	
Inschr. op 't Grootboek	6			
Dito Certifikaten	6			
Certifikaten te Hamburg	5			
Negot. 1831 en 1833	5			
Negot. 1840	4	71½		
Dito *Stieglitz*	4	70⅞	71	
Dito Nieuwe	4			
Nieuwe Engelsche	4½		79	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1	17⅛	17 3/16 à 17⅝	
Nieuwe	3	35⅛		
Binnenlandsche	3	32⅞	32 11/16 à 32¾	
Cert. Coup. Sp. Com.		3⅛	[illegible]	
Amortisable Schuld				
Portugal, te Londen	3	32⅛	32⅝ à 32 7/16	
Dito Uitgestelde				
Weener Bank	5			
Dito	4			
Metalliek 1816—1852	5	59 5/16	59⅛ à 59⅜	
Dito 1847	2½	30¼	30¼ à 30⅜	
Dito 1851 en 1852	2½	30¼	30¼ à 30⅜	
Dito 1849	5	76½	76⅛ à 77	
Dito Letter B.	5	[illegible]	76⅝ à 77	
Aand. ƒ500 bij *Rothsch.*				
Dito 250 dito 1839				
Napels, Cert. bij *R. en B.*	5			
Polen, Obligatiën	4	61½		
Aandeelen 1835				
Dito met Loting fl. 500				
Sardinië, te Londen	5			
Denemarken, dito	5			
Peru, dito	4½			
Grieken, te Londen	5	4 9/16	4½	
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5			
Dito te Londen	6			
Dito Bank		3⅛		
Louisiana, te Londen	5			
Brazilië, te Londen 1824	5		91½	
Dito 1843	5			
Grenada, dito à £ 100	2½			
Dito Uitgestelde				
Ecuador			2⅞	
Mexiko, te Londen £ 100	3	22½	22½	
Dito Onbepaalde	3	22½	22½	
Venezuela, te Londen	3½			
Dito Uitgestelde	1			

Bij matigen handel waren heden meest alle genoteerde fondsen wederom iets beter.

Koers van het Geld. Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{9}{16}$	Livorno	2/m.	f $37\frac{3}{4}$
»	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels	»	» $80\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.60
»	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» 25
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{5}{8}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $98\frac{1}{8}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{5}{16}$
Lissabon	»	» $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» $11,52\frac{1}{2}$
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	»	zigt	» $11,62\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{1}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 April. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $47\frac{5}{8}$, 1840, 1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $84\frac{1}{2}$, 1852, —; Spanje 1—3 pc. $16\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pc. $32\frac{7}{8}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $62\frac{5}{8}$

PARIJS, 19 April. Fransche 3 pc. 63.85; $4\frac{1}{2}$ pc. 91 —; Bank-Aktiën ——; 3 pc Spanje 33; id. 1 pc. —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 80.

LONDEN, 19 April. Consols $87\frac{5}{8}$ a —; 3 pc. Spanje buitenl. 36 a —; 1 pc. dito $17\frac{1}{2}$ a —; Comité-Bewijzen $3\frac{5}{8}$ a ; Passive $3\frac{5}{8}$ a —, Rusl. 5 pc. 91 a —; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 79 a ; Holl. 4 pc. 84 a —; $2\frac{1}{2}$ pc. 56 a —; Braz. 95 a —; Peru $4\frac{1}{2}$ pc 59 a —; Gren. uitg 6 a —; id. werk. 16 a —; 3 pc. Mexiko $23\frac{7}{8}$ a —; 4 pc. Portugal 35 a —; Ecuador $3\frac{1}{4}$ a —; Wissel op Amst —.—; Parijs —.—; Petersburg —.

WEENEN, 19 April. Met. 5 pc. $85\frac{1}{4}$; id $4\frac{1}{2}$ pc. $76\frac{1}{2}$; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 13.15, Amst. ——; Parijs —; Goud $38\frac{3}{4}$, Zilver 34.

BERLIJN, 19 April. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 79p; 5 pc. 88; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. 3 w. —.

HAMBURG, 19 April. Spanje 3 pc. $30\frac{3}{4}$; id 1 pc. $16\frac{1}{4}$; Rusl. 5 pc. $85\frac{1}{8}$; Wissel op Londen 3/m. —.—; Amst. 2/m. —.—.

FRANKFORT, 19 April. Met. 5 pc. $62\frac{1}{2}$; 3 pc. Spanje binnenl. $32\frac{7}{8}$; id. 1 pc. $17\frac{3}{16}$; Wissel op Londen 3/m. $117\frac{1}{4}$; Amsterdam —; Parijs $94\frac{1}{4}$; Weenen $87\frac{7}{8}$.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 April. Heden werden verkocht: 32 en 20 vn. Maryland Tabak, per *Mississippi*; 26 vn. dito, per *Isabella* en 17 vn. dito, van Bremen aangevoerd.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 April. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Libau f 333 6/w. — Gerst. Verkocht: 129/2 ℔ Libau f 243 6/w. — Moutwijn f 18,50, Jenever f 23,—, Amst. Proef f 24,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 19 April. *Koffij*. Tot vaste prijzen zijn verhandeld 1000 balen Brazil, 1273 balen Java van directe aanvoer, alsmede kleine partijtjes diverse soorten.

Rijst. Hiervan zijn 1000 balen gepeld Aracan verkocht.

Granen. Rogge en Tarwe zonder noemenswaardige zaken, prijshoudend.

LONDEN, 18 April. *Suiker*. Vaste markt zonder zaken.

Koffij. Zeer stil en de prijzen van Native Ceylon zijn bijna nominaal te noemen.

Talk onveranderd met weinig handel. Petersburger 66 s. 3 d.

Graanmarkt. Tarwe onveranderd met weinig handel.

Veemarkt. De aanvoeren van het vasteland waren matig en de prijzen zijn 2 d. hooger gegaan. — Schapen goed afgaande. — Lammeren minder gevraagd. — Kalveren. Alleen in de beste soorten prijshoudend.

SCHEEPSTIJDINGEN.

GOTHENBURG, 13 April. De Nederlandsche kof Jandina, kapt. H. B. van der Werff, is den 7en dezer bezuiden Hön gestrand en wrak geworden; van het volk is niets bekend.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 19 April. A. Teerlink, Weltevreden, Batavia l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

HELVOET, 18 April. L. van der Weijden, Kleinkinderen, Gibraltar.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 19en Febr., op 11° 28' Z. Br., 10° 37' W. L. Batavier, kapt. C. Verheij, v. Batavia n. Rotterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Prins Fred. de. Ned. P. Huijdekoper, 5464 b. Koffij, 1811 k. Thee, 562 kranj. Suiker, 42 p. Geelhout, 776 sch. Tin, 1631 boss. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 April in lading naar:

Keulen	P. Grenshauser, Gebruder.
„	H. Willemse, Colln n°. 6.
Wesel	P. J. Balk, Vrouw Rebekka.
Ludwighaben, Manheim & Heilbron	P. Kroll, Pauline.
Urdingen	W. van Uden, Op Hoop van Seegen.
Frankf. & Coblentz	C. A. van Rietschoten, Frankf. n°. 18.
Duisburg	J. L. Arera; Ondine.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Manheim	C. Meijer, die Harmonie.

AMSTERDAM, 20 April vertrokken:

Dusseld. & Neus	H. Polman, Niederrein N°. 4.
Rijnhoogte	Keulen 18 April 5 vt. 9 dm.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Dingsdag 18 April, in het O. Z. Heeren Logement.

1. De helft in den Wind-Korenmolen *de Gooijer*, aan het Funen, U 7; f 6500, f 100, J. F. Schutte.
2. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kalverstraat, E 9; f 12450, Opgehouden.
3. Een Huis en Erve, Martelaarsgracht, L 557; f 4475, f 25, Opgehouden.
4. Een dito, Oude Spiegelstraat, KK 68; f 4500, J. Meijerink Meijer.
5. Een Huis, Achterhuis en Erve, St. Janstraat, J 281; f 2275, f 2, Denzelfden.
6. Twee Huizen en Erven, Passeerderstraat, HH 163 en 164; f 1125, f 45, C. van Dokkum.
7. Een Huis en Erve, tweede Tuindwarsstraat, OO 138; f 700, f 3, G van Beerde.
8. Een Huis, Dubbele Wortsteeg, H 80; f 1000, Opgehouden.
9. Een Huis en Erve, Looijersgracht, GG 435; f 675, f 40, B. H Evers.
10. Een dito, Foeliedwarsstraat, U 402; f 1800, Opgehouden.
11. Een Huis, Achterhuis en Erven, Warmoesstraat, J 623; f 11950, f 50, Opgehouden.
12. De helft in een Huis en Erve, Rozengracht, EE 27; f 1250, f 50, R. W. Hartgerink.
13. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU 324; f 1400, Opgehouden.
14. Een dito, Amstel, Z 374; f 2475, f 50, A. Jong
15. Een dito, Lindengracht, Schuitenmakerssteeg, QQ 67; f 600, f 2, F. Reijsenbach
17. Een dito, Overtoom, J 35 en 924; f 540, f 2, Opgeh.
18. Een Huis en Erve, Pieter-Jakobdwarsstraat, A 262; f 875, f 60, G. Moele.
19. Een dito, Nieuwe Leliestraat, MM 252; f 2050, f 250, W. K. van Maarschalkerwaart.

N°. 16 is niet geveild

Advertentiën.

(3932) Tot mijne innigste smart overleed heden, na vroegtijdig voorzien te zijn geweest van de genademiddelen der H. Kerk, in den ouderdom van bijna 69 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot den Heer HENRICUS VOGELPOEL, in leven Burgemeester dezer gemeente.

HILVARENBEEK, 14 April 1854. — J. A. VOGELPOEL, VERVOORT.

(3939) Na eene kortstondige doch hevige ziekte en na voorzien te zijn der genademiddelen der stervenden, bezweek heden zeer onverwachts, onze veel geliefde Zuster en Behuwdzuster Mejufvrouw THEODORA LUCIA HULSINK.

HARDERWIJK, den 15 April 1854.

J. H. HULSINK,
J. H. HULSINK, Wed. MEIJER.
C. L. BECK.
C. L. WITTE.
W. VAN ROSSUM.

De Pillen van Holloway *zijn een uitmuntend middel voor zware hoofdpijnen, galziekten en bedorven maag.*

Deze onwaardeerbare pillen hebben de gezondheid hersteld van menige personen welke door vreemde en inlandsche geneesheeren als ongeneesbaar werden beschouwd. Dezelve kunnen veilig gebruikt worden door diegenen welke lijden aan algemeene verzwakking, zware hoofdpijnen, maagziekten, leverkwalen: en die welke aanleiding hebben tot waterzucht, kunnen geen zekerder middel gebruiken dan de pillen van Holloway, welke als het ware op de hoofdspringaderen des levens werken; geene ziekte kan aan haren invloed weêrstaan. Hare uitwerking is zacht maar spoedig, en als huismiddel zijn zij onvergelijkelijk.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.70, f 13.50, f 20,50.
Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. Milius te *Utrecht*, en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment*. (3908)

(3934) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn voorhanden en bij hunne Correspondenten verkrijgbaar:

DAGELIJKSCHE OEFENINGEN
VOOR DE
Maand Mei,
toegewijd aan de Allerheiligste en onbevlekte Maagd en Moeder Gods Maria. In-32 . . . . f 0.15
Bij getallen van 54,50, ad $12\frac{1}{2}$ c., dus . . . f 6.25

MÉDITATIONS POUR LE MOIS DE MAI,
sur les grandeurs de la Mère de Dieu et sur la confiance que nous devons avoir en Elle, par J. Berset, Prêtre de la Congr. du T.-S. Redempteur. Vol. in-18 de 512p. f 0.50

MOIS DE MARIE DES AMES INTÉRIEURES,
ou la vie de la Sainte Vierge, proposée pour modèle aux âmes intérieures. In-18 . . . . f 0.60

BOUQUETS à MARIE,
pour le *Mois de Mai*, consacré à la Mère de Dieu, par l'abbé J. T. Renard. In-18 . . . . . f 0.50

MOIS DE MARIE,
de la Jeunesse Chrétienne, par M. l'abbé Michaud, vol. in-24 en Basane gaufrée, tranche marbrée, orné de quatre belles gravures. . . . . f 1.00

Imitation de la Très-Sainte Vierge,
sur le modèle de l'Imitation de Jesus-Christ, par M. l'abbé... In-18. In plaats van 40 c. . . . . . . f 0.20

Les Vertus de Marie,
par le B. Alphonse de Liguori. In-18. In plaats van 35 c. . . . . f 0.20

☞ Van bovenstaande 2 werkjes zijn slechts weinige exemplaren tot dien prijs meer voorhanden.

Méditations sur les vertus et les glorieuses prérogatives de la Sainte Vierge, par le Vénérable Louis du Pont. In-18 . . . . f 0.60

Histoire de Notre-Dame de la Salette,
d'après les documents authentiques publiés jusqu'à ce jour. Suivie d'une Neuvaine et de diverses prières à la Sainte Vierge. Ornée de 4 planches, 2 vol. 18°. . . f 0.90

Maend van Maria,
van den H. Alphonsus de Liguori,
ten gebruike der geloovigen, der genootschappen, enz., opgesteld door R. Gillet, Priester. In-32, 288 blz. f 0.20

LOFZANGEN,
ter eere van de H. Maagd Maria, in hare Maand *Mei*, 13 verschillende liederen. In-18 . . . . . f 0.06
Per 50 stuks . . . . » 2.50

CHRISTELIJKE ONDERWIJZINGEN,
dienstig zoo voor bijzondere lezingen als voor sermoonen, namelijk tijdens de
Maend van Maria,
door P. J. de Cart, Pastoor, 2 deeltjes in-18 f 1.00

MIJNE UREN MET MARIA,
of beweegredenen van vertrouwen op de
Allerheiligste Maagd,
door Hubert Lebon, R. K. Priester. Naar het Fransch. In-32 . . . . f 0.30

Benevens een aantal van andere werkjes, *geschikt voor de Maand Mei.*

C. L. VAN LANGENHUYSEN is door aankoop eigenaar geworden van de volgende werken, die hij nu voor den daarbij gestelden, veel verminderden prijs aflevert:

Verhandeling over den Bijbel, door J. M. Schrant, 1 deel in 8°, in plaats van f 2.40 . . . f 0.50
Nagelaten Schriften van Simon van Nantua, door zijn ouden reisgenoot bijeenverzameld. Eene Prijsstoffe, waaraan de fransche Akademie eene buitengewone belooning van zes duizend francs heeft toegewezen. Naar 't Fransch. In plaats van f 0.70 . . . . f 0.20
De Gronden van de Godsdienst van Jesus Christus opgehelderd, of bewijzen van deze godsdienst aan de geloovigen in vragen en antwoorden voorgedragen, door Mauritius Verney, Priester. (Kerkelijk goedgek.) 1 deel in gr. 12° 352 blz. In plaats van f 1.20 f 0.35
Schoonheden van de R. C. Godsdienst. Naar het Fransch van F. A. de Chateaubriand, 1 deel in gr. 8°. (*Is Uitverkocht.*)

Is van de pers gekomen:
MEJUFVROUW LECLERC.
IETS UIT DE JONGSTE "OUDE TIJD",
VERHAALD DOOR
J. A. ALBERDINGK THIJM.
Met een Plaatje van Dujardin . . . . f 0.60

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.